

Zelený čtvrtek – Mše Večeře Páně (2026)

1. čtení – Ex 12,1-8.11-14

Ustanovení o velikonoční večeři.

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Hospodin řekl Mojžíšovi a Árónovi v egyptské zemi: „Tento měsíc bude pro vás začátkem měsíců; bude to pro vás první měsíc v roce. Řekněte celému společenství Izraele: `Desátého dne tohoto měsíce ať si každý opatří beránka pro rodinu, jehně pro dům. Jestliže však je rodina tak malá, že beránka sníst nestačí, ať si vezme ze sousedství, které je (tomu) domu nejbližší, tolik osob do počtu, kolik stačí beránka sníst. Beránek ať je bezvadný, ve stáří jednoho roku, sameček. Můžete ho vzít z jehňat nebo kůzlat. Uchováte ho až do čtrnáctého dne tohoto měsíce, kdy ho k večeru zabije celé shromážděné společenství Izraele. Pak ať vezmou trochu jeho krve a pomažou jí obě veřeje i příčný trám (nad nimi) v domech, kde ho budou jíst. Ať jedí maso tu noc, ať ho jedí pečené na ohni s nekvašenými chleby a hořkými bylinami. Budete ho pak jíst takto: Mějte přepásaná bedra, obuv na nohou a hůl v ruce, a jezte ve spěchu. Neboť je to Hospodinova Pascha (Přejití). Oné noci přejdu egyptskou zemí a pobiji všechno prvorozené v egyptské zemi jak u lidí, tak u dobytka. Nad všemi egyptskými bohy vykonám soud. Já, Hospodin. Pro vás však bude krev (beránka) sloužit jako znamení na domech, že tam přebýváte. Když uvidím krev, přejdu vás, a tak uniknete ničící ráně, až budu zabíjet po egyptské zemi. Tento den si uchováte jako památný a budete ho slavit po všechna svá pokolení jako ustanovení věčné.“

Mezizpěv – Žl 116,12-13.15+16bc.17-18

Kalich požehnání je společenstvím krve Kristovy.

Čím se odplatím Hospodinu
za všechno, co mi prokázal?
Vezmu kalich spásy
a budu vzývat jméno Hospodinovo.

Drahocenná je v Hospodinových očích
smrt jeho zbožných.
Jsem tvůj služebník, syn tvé služebnice,
rozvázal jsi moje pouta.

Přinesu ti oběť díky, Hospodine,
a budu vzývat tvé jméno.
Splním své sliby Hospodinu
před veškerým jeho lidem.

2. čtení – 1 Kor 11,23-26

Kdykoli jíte a pijete, zvěstujete smrt Páně.

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

(Bratři!) Co jsem od Pána přijal, v tom jsem vás také vyučil: Pán Ježíš právě tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, rozlámal ho a řekl: „Toto je moje tělo, které se za vás (vydává). To čiňte na mou památku.“ Podobně vzal po večeři i kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva, potvrzená mou krví. Kdykoli z něho budete pít, čiňte to na mou památku.“ Kdykoli totiž jíte tento chléb a pijete z tohoto kalicha, zvěstujete smrt Páně, dokud (on) nepřijde.

Zpěv před evangeliem – Jan 13,34

Nové přikázání vám dávám, praví Pán, milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás.

Evangelium – Jan 13,1-15

Projevil jim lásku až do krajnosti.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Bylo před velikonočními svátky. Ježíš věděl, že přišla jeho hodina, kdy měl přejít z tohoto světa k Otci. A protože miloval svoje, kteří byli ve světě, projevil jim lásku až do krajnosti. Bylo to při večeři. Dábel už vnukl Jidáši Iškarjotskému, synu Šimonovu, myšlenku, aby ho zradil. Ježíš věděl, že mu dal Otec všechno do rukou a že vyšel od Boha a vrací se k Bohu. Proto vstal od večeře, odložil svrchní šaty a uvázal si kolem pasu lněnou zástěru. Potom nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a utírat jim je zástěrou, kterou měl uvázanou kolem pasu. Tak přišel k Šimonu Petrovi. Ten mu řekl: „Pane, ty mi chceš mýt nohy?“ Ježíš mu odpověděl: „Co já dělám, tomu ty nyní ještě nemůžeš

rozumět; pochopíš to však později.“ Petr mu řekl: „Nohy mi umývat nebudeš! Nikdy!“ Ježíš mu odpověděl: „Jestliže tě neumyji, nebudeš mít se mnou podíl.“ Šimon Petr mu řekl: „Pane, tak mi umyj nejen nohy, ale i ruce a hlavu!“ Ježíš mu odpověděl: „Kdo se vykoupal, potřebuje si umýt jen nohy, a je čistý celý. I vy jste čistí, ale ne všichni.“ Věděl totiž, kdo ho zradí; proto řekl: „Ne všichni jste čistí.“ Když jim tedy umyl nohy, zase si vzal na sebe své šaty, zaujal místo u stolu a řekl jim: „Chápete, co jsem vám udělal? Vy mě nazýváte Mistrem a Pánem, a to právem: to skutečně jsem. Jestliže jsem vám tedy umyl nohy, já, Pán a Mistr, máte také vy jeden druhému umývat nohy. Dal jsem vám příklad: Jak jsem já udělal vám, tak máte dělat i vy.“

Homilie

Dnes chceme, aby pět lidí nám řeklo, co si myslí o tajemství Večeře Páně, o tajemství Těla a Krve Krista.

První se ujme slova muž, který nechce uvést své jméno. I když by se dá tušit, o koho jde. Nazvěme ho však jménem zástupným: anonymní učedník Večeře Páně.

Je to jeden z Dvanácti, ne Petr, ne Jan a ne Jidáš. A říká toto:

Nebyl jsem nikým výjimečným během Poslední večeře. Přišel jsem jako ostatní a uložil jsem se kolem stolu jako ostatní. Jako ostatní jsem vzal chléb a přijal Tělo za nás vydané, vzal jsem kalich a pil víno Krve Páně za nás prolitou. Seděl jsem tiše. Jen když Petr ujišťoval, že Mistra nezapře, i já jsem zvolal, protože ostatní také zvolali. Vždyť společná večeře je znamením společenství, rodinného pouta, tedy silnějšího než smrt.

Ale té noci jsem nejen zasedl k Poslední večeři jako ostatní. Té noci jsem také, stejně jako ostatní, utekl z Getseman. Ačkoli jsme slavili Paschu, tedy hostinu Přechodu, já jsem té noci neprošel zkouškou, nevyšel jsem z egyptského otroctví jako moji předkové. Mé srdce přijalo Tělo Páně, ale ještě nepřijalo samotného Pána. Nebyl jsem zrádcem, ale nebyl jsem ani věrným učedníkem Večeře Páně.

Druhý se ujme slova Petr:

Já jsem si stále musel stát za svým.

Nejprve se mi zdálo, že Mesiáš by měl být vítězným vůdcem. Nemohl jsem se smířit s tím, že Ježíš předpověděl své utrpení. Tehdy jsem od Mistra uslyšel: „Jdi mi z očí, satane.“ Potom se mi zdálo, že pravý učedník musí být bez poskvrny, proto jsem při pohledu na Ježíšovu moc řekl: „Odejdi ode mě, Pane, neboť jsem člověk hříšný.“ A když přišel ten svatý, jedinečný večer Poslední večeře, znovu

jsem si stál za svým: „I kdybych měl zemřít, nezapřu tě,“ a dokonce jsem si myslel, že jsem lepší než ostatní: „I kdyby se tě ostatní zapřeli, já nikdy.“

Pro mě je ten poslední večer, Tělo a Krev Páně, večerem velké naděje a moci, ale také noci, kdy ani ne smrt, ale obyčejné slovo služky odhalilo mou slabost. Ten svatý večer mi odkryl pravdu o mně samém: jak blízko je někdy od stolu eucharistie k zahradě zapření, od toho být nejsilnějším a prvním mezi učedníky k tomu stát se slovem lži. Možná proto, že jsem si stále stál za svým, a ne za tím, jehož Tělo a Krev jsem přijal.

Třetí promluví Jidáš:

Nevím, co mě tak zmátlo. Ale asi to byly peníze. Co z toho, že jsem viděl, jak celník Matouš je svobodný od peněz, i když byl celý život výběřčím daní. Co z toho, že jsem viděl, jak Zacheus vrací polovinu svého majetku a nedalo se skrýt radost v jeho očích. Co z toho, že jsem viděl ženu, která rozbila alabastrovou nádobku, aby olejem za 300 denárů pomazala Ježíšovy nohy. To já jsem té ženě vyčítal nerozvážnost, a sám jsem za hloupých třicet stříbrných prodal toho, jehož olej na nohou měl cenu tří set denárů.

Byl jsem v horní místnosti během Poslední večeře, ale peníze mi tak zaslepily oči, že jsem neviděl ani d'ábla, který vstoupil do mého srdce, ani Tělo a Krev, které mi mohly dát život, ani dokonce strom, který mě života zbavil.

Ano. Já. Jidáš Iškariotský. Byl jsem i já při Poslední večeři, protože Bůh neodpírá Tělo a Krev svého Syna ani těm, kteří jeho Syna prodají za ubohé stříbrníky vlastní pošetilosti.

Jako čtvrtý chce promluvit Pavel:

Nebyl s učedníky při Poslední večeři. Když Ježíš lámal chléb a podával kalich, byl ještě nadějným obráncem víry svých otců.

Uplynulo však asi dvacet let od noci Zeleného čtvrtku, když Pavel napíše lidem v Korintu:

„Já jsem přijal od Pána to, co vám předávám: že Pán Ježíš v tu noc, kdy byl vydán, vzal chléb, vzdal díky, lámal ho a řekl: „Toto je moje tělo, které se za vás vydává. To číňte na mou památku.““

Ačkoli jsem nebyl v horní místnosti, vím, že i já jsem přijal od Pána to, co vám předávám. Neboť Pán dal sám sebe nejen Dvanácti, ale všem učedníkům. Když

mluvil k Dvanácti, mluvil i ke mně. Když lámal chléb, lámal ho i pro mě. Když podal kalich Dvanácti, podal ho i mně. Přijal jsem od Pána, a proto vám předávám: To čiňte na mou památku.

Tajemství eucharistie je tajemstvím zpřítomnění. Jsi-li Ježíšovým učedníkem, vstupuješ do prostoru eucharistie a přenášíš se také do horní místnosti. Usedáš v kruhu Dvanácti, slyšíš tatáž slova, bereš totéž Tělo a piješ tutéž Krev. Ani jediná kapka Krve není jiná než ta podaná na Zelený čtvrtek. Ani jediná část Těla není jiná než ta vydaná na Zelený čtvrtek. Ačkoli je jiná pec a jiný chléb, jiná vinice a jiné víno, stále je to táž Krev a totéž Tělo – tentýž Ježíš, Bůh, který miloval své, miloval je až do konce. Až do konce, tedy bez konce.

Jako poslední promluvíš ty – učedník, učednice, který překročil práh kostela v Hrochově Týnci, křesťan, který chce tohoto večera mít účast na Poslední večeři.

Co řekneš sobě i světu tak, aby nikdo nepochyboval, že tvá slova jsou z hloubky tvého srdce?

Ujistíš Ježíše, že ho už nikdy neopustíš?

Vyměníš dar Těla a Krve za stříbrníky hříchů, které ti uzavrou cestu ke svatému přijímání na další týdny, měsíce či roky?

Nebo prostě uděláš to, co ostatní? Jednou ano, jednou ne... uvidíme, co přinese zítřek?

Anebo jednoduše předáš druhým to, co jsi sám viděl: že Pán Ježíš této noci – to jest dnes – přestože je vydáván námi a našimi hříchů, bere chléb a aniž by komukoli něco vyčítal, vzdává díky, láme a říká: „Toto je moje tělo, které se za vás vydává.“ Potom vezme kalich a řekne: „Tento kalich je nová smlouva v mé krvi.“ To čiňte na mou památku.

Možná odneseš domů pravdu tak prostou a samozřejmou, jak je zároveň těžká a tajemná: „Já jsem s vámi po všechny dny až do skonání světa.“

Možná jednoduše řekneš: Bůh žije a já ho mám ve svém srdci. Amen.